

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum IX. Super eo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Super eo.

PARAPHRASIS.

Quæsitum est ex Alexandro III. de Clericis qui Religionis habitum susceperant primo, & voto non amplius ad sacula redeundi; sed antequam professio facerent, ad priorem statum redeundi. Cui quæsitio respondet Papa, si illi antequam professio facerent, ad laxiorem Religionem transire cogendi sint, ne votum suum prævaricentur: verumtamen si ante susceptum habitum, durante tempore probationis, recedere voluerint, retineri non possunt, secundum regulam S. Benedicti, in qua etiam patet videri, ut in eadem, in qua veterari veste dimittantur. Est regula 166.

SUMMARIUM.

1. De jure antiquo, etiam ante delictum novitatus annum, pariter facta professio tacita.
2. Hodie tamen vi Tridentini concilii est integer annus novitatus ad tacitam professionem; non tamen est de substantia probationis, ut quædam dicuntur Religionis gestet.
3. Consuetudo tamen habet, ut facta probatio in suscepto habitu.

Notandum. Si quis olim, modo exacto probationis anno, habitum professorum sponte susceperit, & tacitam gestavit, censetur edidisse professionem tacitam, per quam obligatus erat, non tantum Religioni, cujus habitum susceperat, sed Religioni in genere, ut licitum est transire ad laxiorem. Ita Glossa hic et in contrariis, & habetur in cap. 3. §. in alijis tit. in 6. Verum hodierno jure ante exactum annum probationis, nulla professio fieri potest: interim non prohibetur novitatus

Religionem pueri, & adolescentes, consultum non est.

2. Puniantur. qui ita pellexerunt, si lucri causâ hoc fecerint.
3. Quomodo de jure antiquo per habitus professorum gestationem fiat professio tacita?

Notandum primò. Non est consultum, ut pueri, vel adolescentes blandis sermonibus ad Religionem trahantur, cum frequenter fiat, ut postea perspectis difficultatibus, quas antea nesciverant, eos peniteat, & recedant. Ita *Abb. hic*, ubi testatur, quòd S. Benedictus præcepit, ut quæcunque dura, & aspera in Regula continentur, ingressuris proponantur, quia talia prævisa, & animi proposito acceptata, postea minus hominem absterrent, aut feriunt.

Adde ex c. ult. causa cit. 19. q. 3. eos, qui ita pellexerunt, si lucri, & avaritiæ causâ fecerunt, puniendos esse, & monasterium bonis, seu hereditate eorum, quos induxerunt, privandum; saltem si congregatio fuit in culpa: sed delictum personarum particularium non debet in damnum monasterii redundare, uti notat *Abb. in cap. penult. 29. de convers. conjug.*

Notandum secundò. Per spontaneam susceptionem habitus proprii professorum, si per triduum in monasterio gestetur, inducitur tacita professio Religionis c. 1. & 3. eodem tit. in 6. Hodie tamen necessarium est ad tacitam professionem, ut annus integer probationis antecesserit, sicuti explicavi lib. 4. tract. 5. c. 5. n. 1. tunc autem necessaria non est gestatio habitus per triduum; utpote quæ deliberationis causâ requisita est, uti *Abbas in fine cap.* notat, quare si probatio, & deliberatio anni finita sit, sola assumptio habitus, patenter distincti, ab habitu novitiorum, inducet professionem tacitam, uti sumitur ex cap. 3. cit. junctâ Glossa v. infra probationis, & explicat Sanchez l. 5. mor. ca. 3. n. 24.

* *

votum simplex religionis profutendæ; tunc autem, si determinatè vovit in hoc Ordine aut monasterio se professurum, obligatur eo voto; nisi ad strictiorè Ordine transire malit, quod liberè facere potest, vel nisi per dispensationè consequatur licentiam in alia æquali, aut laxiore religione, vel monasterio profutendi, qua de re dixi *tit. tra. 5. c. 6. q. 3.*

Quæritur hîc, utrùm necessarium sit, ut annus probationis in habitu regulari peragatur. Affirmat hîc *Gloss. v. in eadem v. ff. Sylv. v. religio 5. q. 5. Sanchez. l. 5. c. 7. n. 29.* quia magna pars austeritatis est in habitu, & ideò non potest censerî probatus, qui habitum non gestavit. Sed *Abbas hie n. ult. negat*, esse de substantia probationis, ut aliquis habitum gestet *argum. c. penult. dist. 64.* ubi dicitur, si aliquis converti desiderat, probetur prius in Laico habitu: consentit *cap. 3. caus. 17. q. 2.* & regula 58. S. Benedicti. Respondeo, & dico primò: Annus probationis per se, & substantialiter non requirit susceptionem habitus regularis. Ita etiam docet Suarez *t. 5. de religione lib. 5. c. 13. n. 5.* Ratio talis est, quia tempus probationis per se, & sua-pte naturâ non postulat omnia probandi media, cum partim ex consuetudine monasterij, partim ex arbitratu prælati pendeat, quinam probandi modi adhibeantur, si in regula Ordinis determinatè non præscribuntur, sicuti nec regula S. Basilij, nec regula S. Benedicti præcepit, ut monasterij habitum gerant, sed potius contrarium, ut in vestibus, quas attulerunt, probentur; itaque dicendum, tempus probationis tunc incipere, cum aliquis ex consensu suo, & consensu, seu acceptione Prælati suscipitur ad novitiorum, seu probantium statum, secundùm regulam, & consuetudinem Ordinis aut monasterij.

Notandum secundò. In plerisque religionibus, Ordinis regula, vel consuetudo exigit, ut utriusque sexus regulares probationis tempus incipiant, suscepto habitu regulari, Ita notavit *Glossa in cap. unico*

dist. 63. Huc etiam Trident. Concil. respexit *Sess. 25. c. 15. de regularibus. Nec si minore tempore, quàm per annum, post susceptum habitum, in probatione steterit, ad professionem admittatur*: quia videl. in religionibus plerisque consuetudo est, ut cum susceptione habitus novitiatus inchoetur; & nominatim quidem in regula Ordinis S. Francisci præceptum esse, ut certo habitu novitij induantur, testis est *Rodrig. 2. 3. q. 15. a. 9. c. 10.*

CAPITULUM X.

Sanè.

PARAPHRASIS.

Quidam in Ecclesia Aromatenſi Canonico- rum Regularium professionem fecerat, sed postea fugiens à quodam Abbate in monachum susceptus est; quæsitum est ex Alexandro III. quid agendum? Responder, si monasterium, in quo jam versatur, majoris religionis, sive strictioris observationis est, ipsum ibi relinquendum; sin minus, ad priorem Ecclesiam esse compellendum.

SUMMARIUM.

Canonicus Regularis transire potest ad Ordinem monachalem, si strictior in eo sit observantia.

Notandum. Canonicus Regularis transire potest ad Ordinem monachalem, dummodo in monasterio, ad quod se confert, strictior sit observatio.

Obijcitur *cap. primum cum sequentibus causâ 19. q. 3.* ubi severè interdicitur, ne regulares Canonici monachi fiant. Responderetur cum *S. Thoma 2. 2. q. 189. a. 8. ad secundum.* id decretum fuisse secundùm veteris Ecclesiæ morem, quando monachi Clerici non erant, nec divina ministeria tractabant, & ideò descensus videbatur, si quis ex Regulari Canonico monachus fieret: verùm, inquit *S. Thomas, si monachi sint*

Ddd

Cle-